The Hebrew Journal — דער אידישער — The Hebrew Journal

זשורנאל

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

IN ONTARIO

A S Freidus c/o The New York Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK CITY

VOLUME III. No 5661 — Toronto, Wednesday, August 11th, 1915 — א' אלול פ' שופטים תרע"ה — מיטוואך דער 11טער אויגוסט 1915. — PRICE: 1 CENT

לאמזא גענומען פון די דייטשען, ווילנא, קאוונא און גראדנא ווערט אויסגעליידיגט פון די רוסען

באמבעס געווארפען אויף קאוועל און אויף ביאלאסטאק

בערלין אויג. 10.

פאלגענדעס לויטעט דער אפיציעלער בעריכט:

אויף'ן פראנט אין געגענד פון קאוונא איז די אטאקע געשפארט געווארען פארווערטס, מיט פארטגעזעצטע געשלעג נעהענטער צו דער ליניע פון די פעסטונגען.

אין צייט פון דיזע שלאכטען האבען מיר גענומען נאך הונדערט רוסישע געפאנגענע און פיער קאנאנען.

געכטען נאכמיטאג האבען די טרופען פון גענעראל פאלצקע'ס ארמיי זיך דורך געבראכען דורך דער ליניע פון לאמזשער פעסטונגען און האבען גענומען מיט שטורם פארט נומער 4, און היינט פארטאג האבען מיר גענומען די שטאדט. אין דרום זייט פון לאמזשא זיינען דיא דייטשען אריבער דעם וועג וואס פיהרט קיין אסטראוו.

אסטראוו אליין האלטען נאך די רוסען.

אונזערע טרופען האבען דערגרייכט דעם בוג פון באיאני, אין מארב זייט פון בראק. אין דיזען געגענד האבען מיר זייט אויגוסט דעם 7-טען געפאנגען 23 אפיציערען און 10 טויזענד סאלדאטען. אין מזרח פון ווארשא האט די ארמיי פון פרינץ לעאפאלד פון בייערן אוואנסירט ביז צו א פונקט נעבען דעם סטאניסלאווא-נאווא מינסק וועג.

די ארמיי פון גענעראל פאן וואירש, נאכיאגענדיג די רוסען, זיינען געקומען אזוי ווייט ווי צפון און צפון מזרח פון געלעכאוו. דיזע ארמיי איז זיך צונויף געקומען מיט דעם לינקען פליגעל פון דער גרופע ארמייען פון פעלד מארשאל מעקענזען וועלכער אוואנסירט פון דרום זייט.

אויף דעם פראנט פון אסטראוו ביז דעם בוג האבען מיר פערטריבען די רוסישע ריער גארדס צו זייערע הויפט פאזיציאנען.

א דעפעשע צו דער "טריבון" פון זשענעווא וועלכע קומט פון אינעסברוק, עסטרייך, זאגט אז אין די שלאכטען וואס זיינען ערשט ניט לאנג פארגעקומען אויף'ן מזרח שלאכטפעלד פון טייך פיסא ביז אסטראוו, אין צפון מזרח פון ווארשא, האבען די דייטשען פערלארען 65 טויזענד סאלדאטען, געטויטעטע און פערוואונדעטע, עס איז זיי אבער געלונגען צו פערכאפען די הויפט בעפעסטיגטע פאזיציאנען פון די רוסען.

די זעלבע דעפעשע טהיילט מיט דאס די שלאכטען ארום נאווא געארגיעווסק זיינען אנגעגאנגען נאכצע פינף טעג, און דאס זיי האבען פערכאפט די צפון טהייל פון די פערטהיידיגונגען פון דער ארום-גערינגעלטער פעסטונג. דער רוסישער גארניזאן פערלאזט זיך דארט אין גאנצען אויף באיאנעט אטאקען איבער דעם מאנגעל אין ארטילערישע אמוניציע.

אין צפון זייט פון דער לובלין כעלם אייזענבאהן, דערצעהלט אלץ די זעלבע דעפעשע, געהט אן דער קאמפף צו גונסטען פון די דייטשען. אין דעם געגענד, וויעדער, פון נאווא אלעקסאנדריא, אויף דער ווייכסעל, אין דרום זייט פון איוואנגאראד, ווייזען די רוסען ארויס גרויסען ווידערשטאנד, און פעראורזאכען דיא דייטשען שווערע פערלוסטען.

וויען אויגוסט 10.

דער אפיציעלער בעריכט לויטעט:

דער שונא, נאכדעם ווי ער האט זיך צוריקגעצויגען פון דער ווייכסעל, ווערט נאכגעיאגט.

עסטרייך-אונגארישעס און דייטשעס חיל איז נעכטען אריבער דעם הויפט וועג פון ווארשא קיין לובלין אין א מזרח ריכטונג, צווישען דער אייזענבאהן פון איוואנגאראד קיין לוקאוו, און דאס דארף נארוואלין. נאכדעם ווי דער לינקער ברעג פון דער ווייכסעל, נעבען איוואנגאראד איז אבגערייניגט געווארען פון שונא זיינען אונזערע טרופען אריבער דעם טייך וויעפזש אין א צפון-מזרח און אין א צפון ריכטונג.

די שלאכטפעלדער פון לובארטא און מיעכאוו האבען געוויזען סליאדען פון דעם שונא'ס שנעלען אנטלויפען.

די צאהל פון די געפאנגענע וואס זיינען גענומען געווארען פון דער ארמיי פון גרויספירשט יאזעף פערדינאנד איז פערגרעסערט געווארען ביז 8 הונדערט.

א גרויסע שלאכט געהט אן צווישען די טייכען וויעפזש און בוג.

אויף'ן דניעסטער ביז אוסציעטשקא (נעבען דער בוקאווינא גרענעץ) האבען אונזערע טרופען צוריקגעשטויסען די רוסען אויף איינציגע פונקטען, פערכאפענדיג 16 הונדערט סאלדאטען און פינף מאשין ביקסען."

פאדערט בעפרייאונג פאר די קלאוקמאכער.

נוי יארק אויגוסט 10.

אברהעם ליווי, דער לאיער פון דיא אכט פיהרער פון דער קלאוקמאכער יוניאן וואס זיינען לעצטען שבת בעפרייט געווארען אונטער 146 טויזענד דאלאר בייל וועט בעטען דעם סופרים קאורט אז גאנצען מבטל מאכען די מארד קלאגע וואס הענגט איבער די קעפ פון די יוניאן בעאמטע. זיי ווערען בעשולדיגט אין דעם מארד פון הערמאן ליעבאוויטש, א סטרייק ברעכער, אין אויגוסט 1910.

היינט אדער מארגען וועט בעקאנט ווערען דער טאג פון זייערע טריאלס.

לופט שיפען פעהלען.

(: :)

פאריז אויגוסט 10.

עס ווערט אפיציעל מיטגעטהיילט: דער טאג איז אריבער רוהיג.

עס זיינען בלויז פארגעקומען צוזאמענשטויסען פון ארטילעריע אין ארטואא, אין דעם טהייל פון דעם טייך עין (ארום טראיאן), אויף'ן ברעג פון ארגאן וואלד און אין וואלד פון אפרמאן.

פיער לופט שיפען וועלכע האבען גענומען אן אנטהייל אין דער באמבארדירונג פון סאארבריקען זיינען ניט צוריק געקומען צו אונזערע ליניען. וועגען איינעם זאגט מען דאס ער האט געלאנדעט אין דער שווייץ, נעבען פאיעהען אין געגענד פון וואו.

ווילנא ווערט אויסגעליידיגט

באמבעס אויף קאוועל און ביאליסטאק

פעטראגראד אויגוסט 10.

דער קריעגס אפיס האט היינט געגעבען אן ארדער אז ווילנא זאל אויסגעליידיגט ווערען, און מען האט טאקי אנגעהויבען אויסצוליידיגען. די ביבליאטהעקען און מוזעאומס האט מען שוין ארויסגעפיהרט. דיזע נייעס זיינען היינט אפיציעל מיטגעטהיילט געווארען.

ווילנא איז א שטאדט פון קרוב צו 200 טויזענד איינוואהנער, און איז א ווילטיגער אייזענבאהן צענטער, 55 מייל דרום מזרח פון קאוונא און אונגעפעהר 225 מייל אין צפון מזרח פון ווארשא.

די דאזיגע אנאנסע מיינט צו זאגען דאס די רוסישע ארמיין וואס ציהט זיך צוריק וועט ניט מאכען איהר פערטהיידיגונגס ליניע ווי עס איז פריהער געווען פערשטאנען, קאוונא, גראדנא, ברעסט ליטאווסק, נאר דאס זי וועט זיך צוריקציהען טיעפער אין רוסלאנד.

קאוונא און גראדנא זיינען די הויפט פערטהיידיגער פון ווילנא. ווען די רוסען אלזא וואלטען געהאט בדעה צו האלטען קאוונא און גראדנא וואלטען זיי ניט פערלאזט ווילנא. דאס דארף מען אלזא נעהמען אלס אנצוהערעניש אז די רוסען וועלען ניט האלטען ניט קאוונא און ניט גראדנא.

א דייטשער זעפעלין איז געפלויגען איבער קאוועל, פוילען, פופציג מייל אין מזרח פון כעלם, מאנטאג, און האט אראבגעווארפען עטליכע באמבעס גיט ווייט פון וואקזאל.

קיין שאדען איז ניט געשעהען.

אן אנדער זעפעלין האט אראבגעווארפען 17 באמבעס אויף ביאליסטאק. א פרוי איז געטויטעט געווארען און א קינד איז פערוואונדעט געווארען.

בולגאריען וויל צושטעהן

העברי וואוד, א קארעספאנדענט פון דער יונייטעד פרעס. טעלעגראפירט פון סאפיא, בולגאריען, אז די בולגארישע רעגירונג איז ווילינג צו שיקען אן ארמיי צו קאנסטאנטינאפעל, אויב סערביען וועט איהר אבגעבען מאקעדאניען.

דיזען סטייטמענט האט דער בולגארישער פרעמיער ראדאסלאוואף געגעבען צום קארעספאנדענט.

דער פרעמיער האט אויך צוגעגעבען, אז בולגאריען פיהרט די פערהאנדלונגען מיט ביידע זייטען, און וועט עס נאכגעבען איהרע פאדערונגען, צו דעם וועט זי צושטעהן.

לאנדאן אויגוסט 10.

אויף דעם גאליפאלי האלב-אינזעל ארום קריטהיא, האבען די עליים וויעדער געמאכט פראגרעס.

קאנסטאנטינאפעל אויגוסט 10.

א סובמארין פון די עליים איז געזונקען געווארען ארום בולעיר פון א טערקישען עראפליין, וואס האט ארונטערגעווארפען באמבעס.

די מאנשאפט איז אומגעקומען.

בולעיר איז אויף גאליפאלי צווישען דער בוכטע קסעראס און דעם מארמאר ים.

פאריז אויגוסט 10.

די אליאירטע טרופען האבען בעגייט זייערע אטאקעס אויף די טערקישע פאזיציעס ביי די דארדאנעלען. דער פלאט האט באמבארדירט דיא טערקישע בעפעסטיגונגען מיט ערפאלג און דער טערקישער פערלוסט איז זעהר גרויס.

ריגא האט זיך ניט איינגעגעבען

לאנדאן אויגוסט 10.

דידייטשע לעגיאנען האלטען אין איין דריקען און שפארען זיך צו די רוסישע פאזיציאנען אויף דער גאנצער ליניע און גרויס פירשט ניקאלאי ציהט זיך כסדר צוריק.

אין צפון מזרח פון ווארשא און ארויף צו ביז די באלטישע פראווינצען שטעהען די רוסען פעסט און לאזען ניט ברעכען זייער ליניע.

פעטראגראד וויל נאך האבען אז אין די באלטישע פראווינצען ווערען די דייטשען צוריקגעשטויסען פון ריגא.

די רוסען פרוביערען אויף דאס זיי האבען אבגעשטעלט דעם דייטשען אוואנגארד אין ווילקאמירער געגענד, ביי וועלכען פונקט די דייטשען געפינען זיך פופציג מייל פון דער הויפט אייזענבאהן ליניע קיין פעטראגראד.

רוסישע מיליטערישע עקספערטען ווילען האבען אז דאס וואס די דייטשען איז ניט געלונגען זייער אטאקע אויף ריגא פון דער זייט פון ים, בעווייזט אז דער קייזער ווייסט, אז אהן דער פלאטע'ס הילף וועט ער ריגא ניט קענען נעהמען.

עסטרייכישע מיליטער פון רוסלאנד נאך איטאליען

רוים אויגוסט 10.

א דעפעשע פון זשענעווא טהיילט מיט: די טריבון, אין א דעפעשע פון לאיבאך, עסטרייך, איז מודיע, דאס אויף'ן איטאליענישען פראנט ווייזען זיך פרישע עסטרייכישע טרופען וועלכע זיינען בעפרייט געווארען פון דער רוסישער שלאכט די דאזיגע טרופען, 30 טויזענד אין צאהל וועלכע זיינען בעזארגט מיט ארטילעריע וועלכע איז געגאנגען פאר צוויי ארמיי קארפוסען, האבען נעכטען אטאקירט דיא איטאליענער פאר גאריצא. די איטאליענער האבען געבראכט פרישע ארטילעריע און נאך א שלאכט פון פופצעהן שטונדען זיינען די עסטרייכער געוועזען געצוואונגען זיך צוריק צו ציהען אין גאריציע, איבערלאזענדיג 2 טויזענד טויטע טרופען אויף דער שלאכטפעלד.

דייטשען בענוצען וויעדער גאזען.

— 0 —

דער פראנצויזישער אפיציעלער בעריכט איז, אז די דייטשען האבען באמבארדירט די פראנצויזישע פאזיציעס ביי לע פעטער, מיט דער הילף פון גאזען און אויפרייסענדע שטאפען.

די פראנצויזישע טרופען האבען צוערשט צוליעב די שטיקענדע גאזען געמוזט נאכגעבען באדען, אבער אזוי שנעל ווי דער ווינד האט צוטריבען די גאזען איז דער גרונד אבגענומען געווארען.

בערלין אויגוסט 10.

דער דייטשער בעריכט גיט צו וועגען אן ענגלישען זיעג ביי הודזש מזרח פון איפער.

נעבען ווערדון האבען זיי ארונטערגעבראכט א פראנצויזישען באלון.

אידישער פערבאנד אין קענעדע

מאנטאג אבענד האט שטאט געפונען א מיטינג אין ציון האלל וועגען אלגעמיינעם אידישען פערבאנד פון גאנץ קענעדע.

עס זיינען געווען אנוועזענד פערשיעדענע טאראנטאר אידען.

גערעדט האט הערר יהודה קויפמאן, פון מאנטרעאל.

עס איז בעשלאסען געווארען דאס דער עקזיסטירענדער קאנפערענץ צו העלפען די מלחמה ליידענדע זאל אריין נעהמען אויף די ארבייט פון פערבאנד אין זיין טהעטיגקייט.

א בעריכט וועט אבגעגעבען ווערען וועגען דיזען מיטינג אויף דעם קומענדען מיטינג פון קאנפערענץ.

פאגראם אין קיטאי-גאראד

שרה שווארץ פון קיטאי—גאראד, קיעווער גובערניע שרייבט צו מר. מ. בראון 37 עליזאבעטה סטריט, אז עס איז דארט געווען א פאגראם לויט אלע דינים און מנהגים.

מען האט גערויבט אויף וואס די וועלט שטעהט.

קיינער האט ניט פראדוצירט, דאס איז בלויז געטהאן געווארען ווייל עס איז געווען א מארק טאג און אידען פון ראשעוו זיינען געקומען פערקויפען סחורה האבען די דארפס גוים מיט די נאוואבראנצעס ניט געקענט ביישטעהן דעם נסיון און האבען גערויבעוועט.

געליטען האבען נעבאך מעהר דיא פרעמדע אידען, פון ראשעוו, ווייל זיי האבען ניט געהאט וואו צו בעהאלטען דיא סחורה זייערע.

אנגעהאלטען האט דער פאגראם פון 11 אין דער פריה ביז 5 פארנאכט ווען דער פריסטאוו מיט'ן איספראוניק זיינען געקומען.

עס איז נאכהער געקומען דער וויצע גובערנאטאר און אויף זיין בעפעהל 12 פויערים ארעסטירט געווארען.

פאר זיין אוועקפאהרען האט דער וויצע גובערנאטאר אנגעזאגט די אידען זיי זאלען מיט די גוים זיך ניט טשעפען (!)

די פויערים האבען פון זייער זייט פערשפראכען די אידען אז זיי וועלען זיך מיט זיי אבערעכענען.

אין יענעם געגענד איז דאס ערשטע מאהל.

די אידען דארט האבען ביז איצט ניט געוואוסט וואס הייסט רעוואלוציע אדער פאגראם.

איצט ווייסען זיי שוין.

דעם בריעף האט מען אונז געוויזען אין דער רעדאקציע. ער איז דורך געגאנגען דורך דעם צענזאר.

דער קאנפערענץ פון די מלחמה קרבנות

דער עולם ברענגט געלד!

מר. אב. סאמבורסקי האט געבראכט $5.35 פון דער חברה תפארת ישראל אנשי ניו יארק

רעוו. ראזענבערג 1.00

ה. פריץ $8.05.

איידע נאנגבאר פון 465 קווין סט. אוסט $1.50.

טוף אדער טוק $2.00

ראטשטיין $1,25.

אלע רינגען אויף'ן טעלעפאן, וועלען ניג אננעהמען פאר קאלעקטארס, איבערהויפט וועלען טהאן די ארבייט אונזערע שוועסטער, וועלכע זיינען די פאסענדע פאר אזא סארט ארבייט.

מיר ענטפערען זיי אז דער קאנפערענץ וועט אנאנסירען ווען אלע וואס ווילען אנגעהמען צו קאלעקטען זאלען זיך פערזאמלען.

זאלען דערוויל די יעניגע וואס ווילען צאהלען "דיום" אוועקלעגען די פאאר סענט. מען וועט שוין קומען נאך זיי.

עס האבען זיך פערשריבען אלס פריי-ווילינע קאלעקטארס מיסס מאלי מארקאוויטש פון 79 ווענאלי סטריט און סאפיע גערטשיקאוו פון 5 קעמעראן פלייס אידישע טעכטער, זיי ווילען נעבאך העלפען.

מיר ווייסען ניט אויב די קאמיטע האט אין איילעניש גענומען די נעמען פון די פערזאנען וואס האבען געגעבען זייער דזשולערי אין מאסעי האלל.

פון 3 נעמען ווייסען מיר:

הער יאנאווער, הימעלשטיין און גאלצמאן.

עס האבען געגעבען דזשולערי אויך קינדער.

עס איז איבערהויפט געווען שעהן צו זעהן ווי מענער, פרויען און קינדער רייסען פון זיך רינגען און אנדערע זאכען און גיבען דאס אוועק פאר זייערע ליעבע.

אי מאסעי האל זיינען איינינע זאכען פערקויפט געווארען פער אקשען.

בלא ראיה. די יעניגע וואס האבען געקויפט האבען געווים ניט געמיינט קיין געשעפט, דאס האבען זיי געטהאן צו העלפען די ליידענדע.

אונזער טרעזשורער מר. ה. ווינבערג האט נאך 6 רינגען, איין פין און איין בראסלעט.

ביי א געלעגענהייט וועט מען זיי פערקויפען.

ברידער, שוועסטער, טהוט וואס איהר קענט, העלפט!

זעפעלינען בעזוכען ענגלאנד

לאנדאן אויגוסט 10.

די בריטישע מזרח ברעגעס זיינען היינט אין דער פריה בעזוכט געווארען פון לופט שיפען. אפיציעל ווערט אנגעגעבען אז פון דיזער לופט אטאקע זיינען 13 דערהרג'עט געווארען און 12 פערוואונדעט.

איין זעפעלין איז ארונטערגעבראכט און צושטערט געווארען.

אונטער דער אויפזיכט פון דעם קריגס מיניסטעריום זיינען יעצט ארונטערגענומען געווארען בילדער פון די ענגלישע שלאכט ליניען, און זיי וועלען בעניצט ווערען אלס ערציהונגס-מיטעל אין דיא פאבליק סקוהלס.

שוהלען!

פרעזידענטען פון שוהלען!

קאמיטעס פון שוהלען!

„דער אידישער זשורנאל"

בעט אייך, פאדערט פון אייך, איהר זאלט אונז געבען אייער דרוק ארבייט.

"דער אידישער זשורנאל"

טהוט זיין פפליכט צו אייך, צו דער אידישער בעפעלקערונג פון טאראנטא, טהוט אייער פפליכט צום „אידישען זשורנאל".

קארדס, טיקעטס, פאוסטערס און אלע דרוק זאכען אזוי גוט, אזוישעהן, אזוי ביליג ווי איבעראל, פיליכט נאך בעסער, שעהנער און ביליגער ווי איבעראל.

אידען פון טאראנטא!

גיט אונז אייערע דרוק זאכען, מיר פערזיכערען אייך צופריעדענשטעלונג.

געלד ווערט געשיקט נאך רוסלאנד נאך דעם טעגליכען קורס מעלוויל דייוועס און קא. לימיטעד 24 טאראנטא סט. טעלעפאן מיין 2010

מיר גאראנטירען זיכערע ערהאלטונג אדער די געלט צוריק אין 30 טעג